

Lovforslagene sættes til forhandling.

Peter Jørgensen: Om det første af de foreliggende lovforslag skal jeg ikke gøre mange bemærkninger. Det sigter i alt væsentligt på at bringe retsplejeloven i overensstemmelse med den nye grundlov af 5. juni 1953. Navnlig lægger jeg vægt på ændringen af § 474, en ændring, som giver fritagelse for udredning af salær til de beskikkede sagførere i sager angående administrativ frihedsberøvelse. Jeg har bemærket mig ministerens udtalelser om, at retten kun, når der er særlig anledning dertil, bør pålægge en af parterne helt eller delvis at udrede sagens omkostninger.

Selvom jeg forstår, at der kan forekomme visse urimeligheder med hensyn til de begæringer, der fremsættes om retlig prøvelse af frihedsberøvelse, mener jeg dog, denne bestemmelse ikke vil få så forfærdelig stor betydning, men at det kun er undtagelserne, der her vil blive tale om. Der vil vel også efterhånden opstå en vis praksis på dette område.

Om lovforslagets øvrige bestemmelser skal jeg henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

I lovforslaget om ændring i loven om retsafgifter i domssager bestemmes det, at sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse skal være afgiftsfri, og det er helt i overensstemmelse med den nye grundlovs änd. Det vil være urimeligt, om de, der ønsker at prøve lovligheden af en administrativ frihedsberøvelse, selv skulle behæftes med de store udgifter, der skal afholdes.

I det store og hele kan der vel ikke i det høje ting være nogen uenighed om disse lovforslags principper, men der kan måske være visse enkeltheder, som vil egne sig til en nærmere drøftelse i et udvalg.

Med disse korte bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til velvillig behandling i det høje ting.

Helga Pedersen: Efter den nye formulering af bestemmelsen i grundloven om den personlige retsbeskyttelse er det blevet nødvendigt at fastsætte regler for, hvilken fremgangsmåde man bør anvende ved prøvelse af lovligheden af administrativ frihedsberøvelse, og det er i grundloven foreskrevet, at disse nye regler skal gives ved

lov. Grundloven foreskriver, at spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed i de pågældende tilfælde skal forelægges en dømmende myndighed, men i valget mellem de almindelige domstole eller, som det siges, en anden dømmende myndighed tror jeg det er rigtigt at foretrække de almindelige domstole til at behandle disse sager; jeg tror, det giver borgeren, der er part i sagen, den bedste sikkerhed for, at hans sag bliver belyst så alsidigt som muligt.

Rent principielt er jeg også noget tilbageholdende overfor systemet specialdomstole. Før eller senere tror jeg nemlig den indvending melder sig, at sådanne domstole bliver for specialiserede. Sagerne kommer til ligesom at gå på samleband, og behandlingsmåden vil nærme sig den administrative behandlingsmåde, som vi jo netop stræber efter at komme væk fra; det vil den, uanset at de personer, der behandler sagerne, efter deres stilling er uafhængige; påvirkningen, tror jeg, kan ske helt ubevidst. Naturligvis kan man i nogen grad modvirke denne indflydelse ved personskifter, ved at få friske øjne til at se på disse sager, men så går på den anden side en del af denne specialviden, denne særlige sagkundskab, som ellers måtte anses for en fordel ved specialdomstole, tabt. Alt i alt tror jeg altså, det er rigtigt, når den højtærede justitsminister foreslår, at de almindelige domstole skal behandle disse sager.

Det er endvidere en fordel, at man under eet giver processuelle regler for prøvelsen af administrative frihedsberøvelser. Derved vil den retspraksis, som er væsentlig ved den daglige behandling af retssagerne, hurtigere danne sig, og oversigten over retspraksis for disse sager, der processuelt må blive meget ensartede, vil lettes betydeligt. Det vil igen medvirke væsentligt til, at vi hurtigt kan få en sikker behandling af de enkelte sager. Vi skal nemlig ikke overse det problem, vi står overfor: en stor mængde sager, der ikke tidligere har været forelagt domstolene, vil nu kunne forelægges, og vi må gøre, hvad vi kan for at undgå uensartethed og vilkårlighed.

Mit parti kan tiltræde de betragtninger, der ligger til grund for lovforslagets udformning. Det må være det rigtige at lade sagerne behandle som borgerlige sager.